

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Міжнародний науково-технічний університет
імені академіка Юрія Бугая»

Кафедра менеджменту, маркетингу та публічного
адміністрування

РОБОЧА ПРОГРАМА (СИЛАБУС)

навчальної дисципліни «Актуальні проблеми економіки»

1. Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економіка
Статус дисципліни	Нормативна (обов'язкова)
Форма здобуття освіти	очна
Рік підготовки, семестр	1 рік/1 семестр
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/загальна кількість годин)	6/180
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Модульний контроль
Мова викладання	українська
Розміщення курсу	Google classroom

2. Інформація про викладача

- Викладач:** *Худолей Вероніка Юріївна*, д.е.н., проф., професор кафедри менеджменту, маркетингу та публічного адміністрування.
Робочий кабінет №101, графік роботи: за розкладом.
- Віртуальний офіс: E-mail: veronika.khudolei@istu.edu.ua, посилання на вебінар Google Meet в Google classroom.
Більше інформації про викладача можна знайти на сторінці [кафедри](#) офіційного сайту Університету.

3. Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: розуміння теорії, феноменів, явищ і проблем сучасних економічних процесів, опанування здобувачами теоретичних знань та розвиток практичних умінь щодо застосування системного підходу до сприйняття, аналізу, регулювання та управління багаторівневими господарськими системами.

Завдання навчальної дисципліни:

–ознайомити здобувачів вищої освіти із закономірностями сучасного економічного розвитку на мікро- і макrorівнях, основними результатами новітніх досліджень, опублікованих у провідних виданнях.

- формування умінь:**

ураховувати мікро- і макроекономічні засади національної конкурентоспроможності;

аналізувати індикатори сталого розвитку;
оцінювати інноваційність економік і компаній;
встановлювати ефективність цифрових трансформацій.

• **розвиток у здобувачів таких комунікативних навичок:**

- аргументовано висловлювати і відстоювати власну думку у обговорюванні дискусійних питань щодо розв'язання актуальних економічних проблем.

Навчальна дисципліна вносить вклад у формування таких компетентностей та досягнення таких результатів навчання, передбачених освітньою програмою:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей.

програмні результати навчання (РН):

РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку.

РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації.

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямків, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного

та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.

Пререквізити: Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері економіки і дотичних до неї міждисциплінарних напрямках.

Рекомендовані навчальні матеріали та ресурси

Основні:

1. Маслов А.О. Інформаційно-знання економіка: підручник. 2-ге вид., випр. і доповн. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2021. 559 с.
2. Цифрова економіка: підручник (2022). Т. І. Олешко, Н. В. Касьянова, С. Ф. Смерічевський та ін. К.: НАУ. 200 с. <https://bit.ly/3KcJybV>
3. Канеман Д., Санстейн К., Сібоні О. Хибність людських суджень. К.: Наш формат, 2022. 340 с.
4. Шваб К. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. К.: Наш формат, 2022. 416 с
5. Сталий розвиток України в контексті формування нового світового економічного і фінансового порядку: моногр. За наук. ред. проф. А. І. Крисоватого та проф. Є. В. Савельєва. Тернопіль : Осадца Ю.В., 2019. 484 с.
6. Циркулярна політика управління відходами: підручник. А. І. Крисоватий, Р. Є. Зварич, І. Я. Зварич. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 458 с
7. Desjardins Jeff (2021) Signals: The 27 Trends Defining the Future of the Global Economy. Wiley. 272 p.
8. Global Economic Prospects (2022). International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. 240 p. .URL: <https://openknowledge.worldbank.org/bitstream/handle/10986/36519/9781464817601.pdf>
9. Goldfarb A., Greenstein S.M., Tucker C.E. Economic Analysis of the Digital Economy. University of Chicago Press, 2023, 584 p.
10. Saviotti P.P. (2023) Innovation, Complexity and Economic Evolution. Routledge, 2023, 295 p.
11. World Economic Situation and Prospects 2020 (2020). United Nations. New York. 236 p. URL: https://www.un.org/development/desa/dpad/wpcontent/uploads/sites/45/WESP2020_FullReport.pdf
12. Підвищення конкурентоспроможності ЄС: циркулярна економіка: монографія (2021). За ред. О.Є. Кузьміна, О.Г. Мельник, Н.І. Горбаль. Львів: Міські інформаційні системи. 190 с. URL: <https://lpnu.ua/sites/default/files/2021/pages/16673/monografiyalvivskapolitekhnika.pdf>

Допоміжні:

13. Jeffrey D. Sachs, Ki-moon Ban (2015) The Age of Sustainable Development. Columbia University Press. 544 p.
14. Bell Daniel (1976) The Coming of Post-Industrial Society: A Venture in Social Forecasting. Basic Books; Reissue edition. 616 p.
15. Bronwyn H. Hall, Nathan Rosenberg (2010) Handbook of the Economics of Innovation. Volume 1. 804 p. Volume 2. 733 p.
16. Dennis W. Jansen (2006) The New Economy and Beyond: Past, Present and Future. Edward Elgar Publishing; n edition. 224 p.
17. Macroeconomics (2014). Andrew B. Abel, Ben S. Bernanke, Dean Croushore. Pearson (8th Edition). 672 p.
18. Microeconomics (2013). Robert S. Pindyck, Daniel L. Rubinfeld. Pearson (9th Edition). 771 p.
19. The Global Economy (2016). NYU Stern Department of Economics. New York: New York University's Center for Global Economy and Business. 294 p. URL: https://www.stern.nyu.edu/sites/default/files/assets/documents/The_Global_Economy_Amazon_Digital%20%283%29.pdf
20. The World of Economics (1991). John Eatwell, Murray Milgate, Peter Newman. Palgrave Macmillan UK. 766 p.
21. Walter Leal Filho, Diana-Mihaela Pociovalisteanu, Abul Quasem Al-Amin (2017) Sustainable Economic Development: Green Economy and Green Growth. Springer International Publishing. 326 p.

22. Глобальна економіка (2017): Навчальний посібник. Н.М. Вдовенко, Л.В. Богач, В.Л. Гераймович, К.С. Кваша, М.М. Павленко. К.: НУБіП України. 319 с. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u204/posibnik_gl.ek_.pdf

23. Економічна теорія (2008). За ред. В. Д. Базилевича. К.: Знання-Прес. 719 с.

24. Макроекономічне моделювання економічного розвитку України: Монографія (2004). О. О. Бакаєв, Т. Г. Кравченко, Т. А. Мукмінова. К.: Транспорт України. 124 с.

25. Соціальна економіка: навч. посіб. (2003). О.О. Беляєв, М.І. Дибя, В.І. Кириленко, О.М. Комяков, О.В. Сінельник. К.: КНЕУ. 244 с.

Інформаційні ресурси:

1. Кабінет міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
2. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
3. Державна служба статистики України. URL: www.ukr.stat.gov.ua
4. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

4. Організація вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Форми занять (найменування, кількість годин)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ			
Тема 1. Закономірності сучасного економічного розвитку			
	Лекція 1,2 - 4 год.		
	Практичні заняття 1,2 – 4 год.	Див. примітку	
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 2. Розвиток соціально-економічних систем в умовах невизначеності			
	Лекція 3,4,5,6 - 8 год.		
	Практичні заняття 3,4,5,6 - 8 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	15
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 3 Глобалізаційні процеси в економіці			
	Лекція 7,8- 4 год.		
	Практичні заняття 7,8 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	15
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН			
Тема 4. Поведінкова економіка			
	Лекція 9,10 - 4 год.		
	Практичні заняття 9,10– 4 год.	Див. примітку	
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 5. Інноваційні засади економічного розвитку			
	Лекція 11,12,13,14 - 8 год.		
	Практичні заняття	Перевірка завдань самостійної роботи	15

	11,12,13 – 6 год.		
	Самостійна робота – 19 год	Див. примітку	
Тема 6. Сталий розвиток економіки			
	Лекція 15,16 - 4 год.		
	Практичне заняття 14,15 – 4 год.	Перевірка завдань самостійної роботи	15
	Самостійна робота –21 год	Див. примітку	
Разом поточна робота			60
	Модульний контроль – 2 год.	Комп'ютерне тестування	40
Разом за кредитним модулем			100

Примітка. Завдання та запитання з матеріалу, що виноситься на самостійне опрацювання, включені до індивідуальних завдань та тестових завдань з модульного контролю.

5. Політика навчальної дисципліни

5.1. Політика щодо відвідування занять

- аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно з розкладом, який розміщений на офіційному сайті Університету (ознайомитись за посиланням [Розклад](#));
- права, обов'язки та основні правила поведінки здобувачів освіти протягом навчання в Університеті регламентується [Правилами внутрішнього розпорядку для здобувачів](#).

5.2. Політика оцінювання навчальних досягнень здобувачів

- система, шкали та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів наведені у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Заводі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#);
- **критерії оцінювання.**

Критерії оцінювання індивідуальних практичних завдань:

Програмою передбачено виконання практичних індивідуальних завдань з навчальної дисципліни з максимально можливою кількістю балів 15 за кожне. Критерії оцінювання кожного завдання подані у таблиці

Етапи розв'язування завдання	Кількість балів		
	Правильно, ефективно, 5 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Вибір та обґрунтування методики (методу, технології, способу)	Правильно, ефективно, 5 бали	Правильно, не ефективно, 2 бали	Неправильно чи не обрано, 0 балів
Виконання завдання	Без помилок, 5 бали	Незначні помилки, 2 бали	Значні помилки, відсутність, 0 балів
Результат	Правильний, 3 бали	Неточний, 2 бал	Неправильний чи відсутній, 0 балів
Діагностика (перевірка результату)	Правильна, 2 бал	Неточна, 1 балів	Неправильна чи відсутня, 0 балів

Критерії оцінювання тестових завдань модульного контролю.

Кожне тестове завдання складається з кількох тестів, що оцінюються визначеною кількістю балів. Якщо тест виконаний правильно, то здобувач отримує цю кількість балів, якщо неправильно, то нуль балів.

- визначені силабусом навчальні завдання є обов'язковими для виконання здобувачами освіти.

Розподіл балів за окремі завдання вказаний у розділі 5 «Організація вивчення навчальної дисципліни»;

- здобувач може набрати додаткові бали шляхом підготовки тез з тематики дисципліни на конференцію та участі у ній. Максимальна кількість додаткових балів 10;
- максимальна кількість балів за поточну роботу упродовж кредитного модуля становить 60 балів, мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового оцінювання кредитного модуля становить 30 балів; максимальна кількість балів за підсумкове оцінювання модульного контролю становить 40 балів;
- можуть бути визнані та зараховані (повністю чи частково) у межах навчальної дисципліни результати навчання, досягнуті здобувачем поза навчальними заняттями в ЗВО «МНТУ» через формальну освіту (на основі додатку до диплому чи академічної довідки), що регулюється [Положенням про організацію освітнього процесу](#), або неформальну, інформальну освіту (через процедуру визнання, яка регулюється [Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти](#)).

5.3. Політика щодо дедлайнів та перескладання

- усі передбачені програмою завдання мають бути виконані у встановлені викладачем терміни;
- робота, яка здається здобувачем менше ніж за п'ять робочих днів до модульного контролю без поважних причин, не перевіряється викладачем;
- здобувачу, який не здав роботу у встановлені терміни з поважних причин, надається можливість здати її після встановленого терміну за погодженням із викладачем;
- ліквідація академічної заборгованості відбувається у встановлені графіком освітнього процесу терміни та у порядку, передбаченим у [Положенні про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.4. Політика дотримання принципів академічної етики та доброчесності

- здобувачі мають дотримуватись принципів академічної етики та доброчесності наведених у [Кодексі академічної етики](#) та [Положенні про академічну доброчесність здобувачів освіти та науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників](#) Закладу вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая».
- порушення принципів академічної доброчесності тягне за собою цивільно-правову та дисциплінарну відповідальність, передбачену чинним законодавством та наведеним вище положенням;
- Університет визнає важливість різноманітності студентського контингенту і прагне до створення комфортного інклюзивного та справедливого середовища для навчання різних категорій здобувачів. Будь-яка поведінка (включно з переслідуваннями, сексуальними домаганнями, дискримінацією, розпалюванням ворожнечі), яка загрожує цій атмосфері, не допускається. Інформація про прояви такої поведінки учасниками освітнього процесу під час занять має бути негайно доведена до викладача навчальної дисципліни чи адміністрації Університету.

5.5. Політика оскарження результатів підсумкового контролю

Порядок оскарження результатів підсумкового контролю (кредитний модуль чи атестація) регулюється розділом 6 [Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Закладі вищої освіти «Міжнародний науково-технічний університет імені академіка Юрія Бугая»](#).

5.6. Політика комунікацій

Комунікації з викладачем:

- усі обов'язкові для виконання завдання з навчальної дисципліни, рекомендації до їх виконання, максимальна кількість балів та дедлайни викладені у розділі «Завдання» відповідного навчального курсу у Class Room;
- усі важливі повідомлення для здобувачів викладач розміщує у розділі «Стрічка» відповідного

- навчального курсу у Class Room;
- усі виконані завдання здобувач повинен завантажувати для перевірки до навчального курсу у Class Room;
  - викладач перевіряє виконане здобувачем завдання протягом наступних трьох робочих днів після завантаження роботи та виставляє отриману оцінку до електронного журналу навчального курсу у Class Room;
  - при проведенні заняття у форматі відеоконференцій камери здобувачів мають бути ввімкнені протягом усього заняття;
  - індивідуальні консультації викладач надає здобувачам офлайн у приміщенні та за графіком, визначеними у силабусі, або онлайн у віртуальному офісі за визначеним графіком.

Комунікації в групі

Викладач заохочує дискусії із спірних питань та проблем, що розглядаються у межах навчальної дисципліни, висловлювання власної точки зору здобувачів на предмет їх вирішення. Обговорення та дискусії мають вестись у обстановці поваги до іншої точки зору, шанобливого ставлення до думок опонентів. Критика має бути конструктивною та обґрунтованою.

Силабус навчальної дисципліни складено професором кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління, доктором економічних наук, професором Веронікою ХУДОЛЕЙ.

«Погоджено»

Гарант освітньої програми

_____

(підпис)

доктор економічних наук, професор Вероніка ХУДОЛЕЙ

Ухвалено рішенням кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління (*протокол № 5 від 27 грудня 2023 року*)

Завідувач кафедри менеджменту, маркетингу та публічного управління, доктор економічних наук, професор Ростислав ТУЛЬЧИНСЬКИЙ

_____

(підпис)